DOWN-СИНДРОМ ПРЕДИЗВИК ЗА РОДИТЕЛОТ, ПОДДРШКА ЗА ЗРЕЛОСТ НА ОПШТЕСТВОТО – ТРИБИНА

Розалија ДАВКОВСКА

Студент на постдипломски студии, Филозофски факултет Институт за дефектологија

Примено:06.11.2011 Прифатено: 11.12.2011 UDK: 364-787:616.899(049.3)

На 15.10.2011, на Филозофскиот факултет во Скопје, во големиот амфитеатар се одржа трибина под наслов "**Down-синдром предизвик за родителот, поддршка за зрелост на општеството**". Трибината беше во организација на Македонското научно здружение за аутизам и Здружението "Трисомија 21" од Загреб, Р. Хрватска.

Целта на трибината беше да се поттикне заедницата на една сеопшта сензибилизираност со отворени ставови, како и да се претстават потребите на лицата со Down-синдром како рамноправни членови на општеството, а во прилог на поголеми придобивки од државните институции за што поквалитетен начин на живеење како за нив, така и за членовите на нивните семејства.

Овој настан беше медиумски покриен, а присутни беа преку 300 лица. Во аудиториумот можеше да се забележат родители, студенти, стручњаци и лица со Down-синдром.

Меѓу присутните беше амбасадорот на Р. Хрватска, а поздравен и воведен говор имаше продеканот за меѓународна соработка на Филозофскиот факултет, проф. д-р Лена Дамовска.

Адреса за кореспонденција: Розалија ДАВКОВСКА
Универзитет "Св. Кирил и Методиј"
Филозофски факултет,
Инситут за дефектологија
"Крсте Мисирков" бб, 1000 Скопје, Р. Македонија
е-mail: rozaly23_d@yahoo.com

DOWN SYNDROME - A CHALLENGE FOR THE PARENTS, SUPPORT FOR MATURITY OF THE SOCIETY- A TRIBUNE

Rozalija DAVKOVSKA

Postgraduate student Faculty of Philosophy Institute of Special Education and Rehabilitation

> Received: 06.11.2011 Accepted: 11.12.2011

On the 15.10.2011, in the large amphitheatre at the Faculty of Philosophy in Skopje, was held a tribune with the title "Down Syndrome, a challenge for the parents, support for maturity of the society". The tribune was organized by the Macedonian Scientific Society for Autism and "Trisomy 21" Association from Zagreb, Croatia.

The goal of the tribune was to encourage opinions and to support general sensibility in the community, as well as to present the needs of the people with Down Syndrome as an equal members of the society. This is proposed together with greater benefits from the state institutions in order to improve the quality of the lifestyle of these category of people, as well as the members of their families.

This event was covered by the media and had more than 300 visitors. Parents, students, experts and persons with Down Syndrome could be seen among the audience in the auditorium.

Among the present was also the ambassador of the Republic of Croatia, while the opening keynote speech was presented by the Dean for International Cooperation at Faculty of Philosophy, Prof. Dr. Lena Damovska.

Corresponding Address: Rozalija DAVKOVSKA
University "Ss Cyril and Methodius"
Faculty of Philosophy,
Institute of Special Education and Rehabilitation
"Krste Misirkov" bb, 1000 Skopje, Republic of Macedonia
e-mail: rozaly23_d@yahoo.com

Според програмата, госпоѓа Хелена Меловник Зрињски, родител и извршен директор на "Трисомија 21" од Загреб, пред присутните ги презентираше своите искуства како родител на дете со Down-синдром низ трудот со наслов "И моето дете има Down-синдром".

Росица Колева, постдипломец на Универзитетот во Кембриџ, сподели искуства во однос на инклузијата на лицата со Down-синдром во редовните училишта во Англија.

Прим. м-р на медицински науки Миливој Крамариќ, психијатар во "КБЦ Ребро", Загреб, Хрватска, говореше за грижата за менталното здравје на лица со интелектуални нарушувања во Р. Хрватска.

За значењето на фенокопиите во клиничката практика, говореше д-р Елизабета Зисовска, педијатар-неонатолог од Клиниката за гинекологија и акушерство во Скопје.

Д-р Ацка Тушевска, специјализант по психијатрија при "КБЦ Ребро" Загреб, РХ/ПК Скопје, со своето предавање ги опиша постпарталните депресивни состојби кои се среќаваат кај жени кои родиле дете со Downсиндром.

На крајот со свое предавање се претстави претседателот на Македонското научно здружение за аутизам, проф. д-р Владимир Трајковски кој говореше за новините во генетиката на Down-синдромот.

По сите излагања на предавачите, се отвори едночасовна плодна дискусија во која учествуваа студенти од повеќе факултети, родители, стручни лица од повеќе области.

Within the program schedule, Mrs. Helena Melovnik Zrinjski, a parent and an executive director at "Trisomy 21", gave a speech titled "My child also has a Down Syndrome", explaining her experience as a parent of a child with Down Syndrome.

Rosica Koleva, a postgraduate student at the University of Cambridge, shared her experience in terms of inclusion of the persons with Down Syndrome in the mainstream primary schools in England.

Prim. M.A. Milivoj Kramarikj, a psychiatrist at "KBC Rebro" from Zagreb, Croatia, talked about the mental healthcare of people with intellectual impairments in Croatia.

Dr. Elizabeth Zisovska, a pediatricianneonatologist at the Clinic for Gynecology and Obstetrics in Skopje, elaborated around the meaning of the phenocopies in the clinical practice. Dr. Acka Tushevska, a specialist in psychiatry at the "Rebro KBC" institute from Zagreb, RH / PC Skopje, held a presentation describing the postpartum depressive conditions found in women who gave a birth to a child with Down Syndrome.

The President of the Macedonian Scientific Society for Autism, Prof. Dr. Vladimir Trajkovski, at the end of his lecture spoke about the news in the genetics of the Down Syndrome.

At the completion of the planned presentations, an open discussion in a duration of one hour took place among the present students from several faculties, the parents and the experts from many areas of practice.